

Rapport

Kosten verbonden aan de certificatenverplichtingen voor elektriciteitsleveranciers

7/05/2020

Inhoudsopgave

1	Inleiding en wettelijke basis	3
2	Methodologie.....	4
2.1	Situatieschets	4
2.2	Certificatendatabank.....	5
2.3	Prijzendatabank.....	6
3	Resultaten.....	7
3.1	Aantal in te leveren en ingeleverde certificaten	7
3.2	Aantal certificaten in portefeuille	9
3.3	Gewogen gemiddelde kost per ingeleverd certificaat	10
3.4	Doorgerekende kost voor gemiddelde huishoudelijke afnemer	14
4	Conclusies	15

1 Inleiding en wettelijke basis

Dit rapport kadert in de opdracht van de VREG om, in uitvoering van Artikel 3.1.3, eerste lid, 4° van het Energiedecreet, bepaalde informerende taken uit te voeren. Het bevat informatie met betrekking tot de individuele certificatenverplichtingen en de kosten die hieraan verbonden zijn, per elektriciteitsleverancier actief in het Vlaamse Gewest, voor de elektriciteitsafnames in het jaar 2019.

Energiedecreet Artikel 3.1.3, eerste lid, 4°:

4° informerende taken:

a) ...

b) het informeren van de afnemers van elektriciteit en aardgas over de prijzen en voorwaarden die de leveranciers hanteren, met inbegrip van het aanbieden of laten aanbieden van een objectieve vergelijking van die prijzen en voorwaarden;

c) ...

d) het jaarlijks voor 15 mei per leverancier in het Vlaamse Gewest publiceren van de gewogen gemiddelde kost per groenestroom- of warmte-krachtcertificaat dat gedurende de laatste inleveringsperiode werd ingeleverd voor de certificatenverplichtingen, vermeld in respectievelijk Artikel 7.1.10 en 7.1.11, waarbij de VREG:

1) bij de berekeningen van de gewogen gemiddelde kost voor de ingeleverde certificaten die verhandeld werden, de handelsprijs gebruikt die de leveranciers moeten kenbaar maken aan de VREG;

2) bij de berekeningen van de gewogen gemiddelde kost voor de ingeleverde certificaten die op grond van Artikel 7.1.1 en Artikel 7.1.2 aan de leverancier in zijn hoedanigheid als producent werden toegekend, de onrendabele top hanteert die is berekend voor de technologie en datum van indiening van de installatie waarvoor het certificaat werd toegekend. Bij ontstentenis van een onrendabele top wordt gebruikgemaakt van een geschatte onrendabele top;

e) het jaarlijks voor 15 mei per leverancier in het Vlaamse Gewest publiceren

1) van het aantal certificaten waarover een leverancier beschikt;

2) van het aantal certificaten dat gedurende de laatste inleveringsperiode werd ingeleverd voor de certificatenverplichtingen, vermeld in respectievelijk Artikel 7.1.10 en Artikel 7.1.11;

f) het jaarlijks voor 15 mei publiceren van een rapport over de door elke leverancier gemaakte en doorgerekende kosten om te voldoen aan de verplichting, vermeld in Artikel 7.1.10 en 7.1.11, waarbij de VREG per elektriciteitsleverancier de gewogen gemiddelde kost per certificaat, berekend volgens punt d) voor de vorige inleveringsperiode, vergelijkt met de doorgerekende kost per certificaat voor die inleveringsperiode, zoals door de elektriciteitsleverancier gerapporteerd in het kader van de V-test voor het gemiddelde huishoudelijke klantenprofiel;

In Artikel 20quater van de federale Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt wordt een plafond opgelegd aan het door te rekenen bedrag voor de certificatenkosten. Dit plafond houdt enkel rekening met de geldende marktprijs en een eventuele forfaitaire transactiekost. De maximaal door te rekenen kost ligt dus voor elke leverancier even hoog.

De bedoeling van dit rapport is om – op vraag van het Vlaams Parlement – bijkomend inzicht te verschaffen in de opbouw van de individuele certificatenkosten van de elektriciteitsleveranciers en de wijze van doorrekening van deze kosten. Dit is immers een belangrijk aspect dat helaas onderbelicht wordt door de specifieke verwoording van de federale regelgeving. In de federale regelgeving wordt immers enkel de *marktprijs* van certificaten (en een eventuele bijkomende forfaitaire transactiekost) als referentiepunt voor de controle genomen, in plaats van de individuele kosten per elektriciteitsleverancier in beschouwing te nemen.

De VREG wenst echter te benadrukken dat de gegevens die in dit rapport zijn opgenomen op geen enkele wijze een oordeel impliceren over de correctheid van de doorrekening van de certificatenkosten. Dit rapport is dan ook louter informatief van aard en kan worden gebruikt als aanvulling bij de inspanningen die op federaal vlak worden gevoerd om toezicht te houden op de doorrekening van de certificatenkosten.

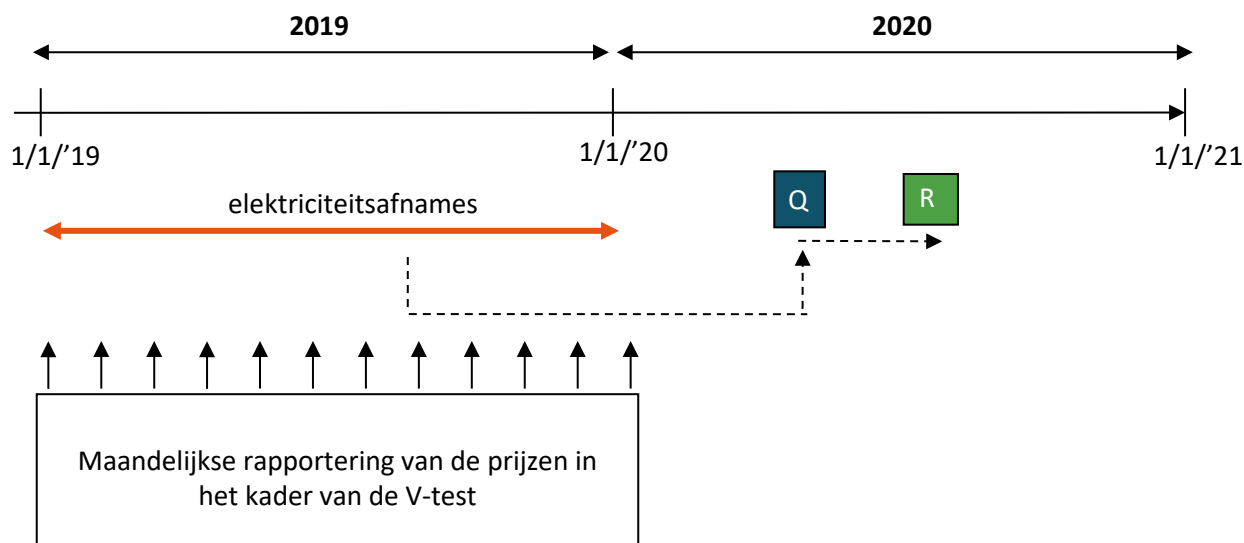
2 Methodologie

2.1 Situatieschets

In het kader van de certificatenverplichtingen, vermeld in Artikel 7.1.10. en Artikel 7.1.11. van het Energiedecreet, moesten de toegangshouders in het Vlaamse Gewest uiterlijk op 31 maart 2020 samen 6.022.296 groenestroomcertificaten en 3.418.092 warmte-krachtcertificaten inleveren bij de VREG (zie 'Q' in onderstaande tijdlijn). Er werden in totaal 114.320 groenestroomcertificaten niet tijdig ingeleverd. Alle warmte-krachtcertificaten werden daarentegen wel op tijd ingediend. De certificaten werden ingeleverd voor de elektriciteitsafnames doorheen het jaar 2018.

In dit rapport (zie 'R' in onderstaande tijdlijn) wordt, per elektriciteitsleverancier, van deze ingediende certificaten een gewogen gemiddelde prijs bepaald met behulp van de transacties die geregistreerd worden in het VREG-platform¹ van de VREG of - bij eigen productie - de onrendabele top van de productie-installatie die de certificaten ontving (paragraaf 2.2.). Deze gewogen gemiddelde prijzen van de ingediende certificaten kunnen dan vergeleken worden met de prijzen die gerapporteerd werden door de elektriciteitsleveranciers in het kader van de maandelijkse update van de prijzen voor huishoudelijke afnemers in de V-test, de prijsvergelijkingsmodule van de VREG (paragraaf 2.3.).

¹ <https://certificaatbeheer.vlaanderen.be/VREG.HandelsDatabank.FrontOffice.Web>

Er moet hierbij opgemerkt worden dat de certificatenverplichtingen worden opgelegd aan de *toegangshouders*, waar dit rapport volgens het decreet informatie moet bevatten per *elektriciteitsleverancier*. Doorgaans is de toegangshouder ook de elektriciteitsleverancier, maar dit is niet altijd het geval. Omgekeerd zijn er ook verschillende elektriciteitsleveranciers die geen toegangshouder zijn.

Dit betekent dat enkel de certificatenverplichtingen opgelegd aan toegangshouders die ook elektriciteitsleverancier zijn werden opgenomen in dit rapport. Ook zijn niet alle elektriciteitsleveranciers actief op de huishoudelijke markt. Aangezien dit rapport volgens het decreet de doorgerekende kost per certificaat moet weergeven, zoals door de elektriciteitsleverancier gerapporteerd in het kader van de V-test voor het gemiddelde huishoudelijke klantenprofiel, is deze doorgerekende kost dan ook enkel opgenomen voor de elektriciteitsleveranciers die zijn opgenomen in de V-test, deel huishoudelijke afnemers.

2.2 Certificatendatabank

Elke marktpartij die groenestroom- of warmte-kraftcertificaten wil verhandelen, moet deze transactie registreren in het certificatenplatform van de VREG. De inlevering van certificaten in het kader van de jaarlijkse certificatenverplichtingen gebeurt ook via dit online platform.

Toegangshouders krijgen jaarlijks voor het einde van de quotumperiode van de VREG een overzicht van het aantal in te leveren certificaten, gebaseerd op de elektriciteitsafnames van het jaar ervoor. Zij kunnen vervolgens een overeenkomstig aantal certificaten inleveren via de databank tegen uiterlijk 31 maart van het desbetreffende kalenderjaar.

Deze certificaten kunnen op twee manieren in het bezit van de toegangshouders komen. Enerzijds kunnen ze worden uitgereikt door de VREG aan de toegangshouder in zijn hoedanigheid van producent van elektriciteit op basis van hernieuwbare energiebronnen of kwalitatieve warmtekrachtkoppeling. Anderzijds kunnen toegangshouders, die niet over een dergelijk productiepark beschikken, ervoor opteren om certificaten aan te kopen. Dit kan rechtstreeks bij de producent, bij de netbeheerders - die op regelmatige basis certificaten verkopen die zij hebben aangekocht in het

kader van de minimumsteun (zie Artikel 7.1.6. en Artikel 7.1.7. van het Energiedecreet) - of via een derde partij gebeuren.

Certificaten die de toegangshouder in zijn hoedanigheid van producent ontving, moeten volgens het Energiedecreet gewaardeerd worden aan de onrendabele top voor de technologie en de datum van indiening van de productie-installatie die het certificaat ontving. Bij het ontbreken van een onrendabele top, moet een onrendabele top geschat worden.

Certificaten die aangekocht werden, worden gewaardeerd aan de prijs van de meest recente transactie vóór het indienen van het certificaat.

De VREG heeft de lijst met ingeleverde certificaten en bijhorende waarderingen ter controle voorgelegd aan elke elektriciteitsleverancier. Deze kan – mits een duidelijke argumentatie en staving – wijzigingen voorstellen in de kostprijs waaraan dergelijke transacties plaatsvonden. Deze correcties werden gecontroleerd door de VREG alvorens beslist werd om ze al dan niet in de berekening op te nemen.

2.3 Prijzendatabank

Via de V-test[®] bieden we aan zowel huishoudelijke als kleinzakelijke afnemers een online tool om transparant de prijzen en bepaalde andere contractvoorwaarden van elektriciteit en aardgas te vergelijken. Deze prijzen worden op maandelijkse basis gerapporteerd door de elektriciteitsleveranciers, voor alle contracten die ze actief aanbieden aan deze afnemers.

Deze gerapporteerde gegevens worden door ons niet enkel gebruikt om de V-test up-to-date te houden. Ze worden ook gebruikt om een inzicht te krijgen in de prijsevoluties op de Vlaamse energiemarkt van alle types energiecontracten (vast of variabel, groen of grijs, bepaalde of onbepaalde duur...).

De elektriciteitsleveranciers moeten bij het rapporteren van de prijzen een waarde ingeven voor de 'kosten voor groene stroom' en 'kosten voor WKK'². In dit rapport wordt een overzicht gegeven van de gerapporteerde waarden voor 'kosten voor groene stroom' en 'kosten voor WKK' voor elektriciteitsleveringen van januari 2019 t.e.m. december 2019. Hiervoor baseren we ons op de waarden gerapporteerd in november 2018 (de prijzen in de V-test zijn gebaseerd op een start van de levering twee maanden na intekenen op een leveringscontract). In principe staat het een leverancier vrij om, voor verschillende elektriciteitsproducten, verschillende waarden te rapporteren. In de praktijk zien we echter dat dit niet voorkomt.

² Sommige leveranciers kiezen er echter voor om de kosten, verbonden aan de certificatenverplichtingen, niet expliciet op de factuur te vermelden. Deze kosten worden dan opgenomen in de energiecomponent en kunnen als dusdanig niet door de VREG opgenomen worden in dit rapport.

3 Resultaten

3.1 Aantal in te leveren en ingeleverde certificaten

In Tabel 1 en Tabel 2 wordt, per elektriciteitsleverancier in het Vlaamse Gewest, een overzicht gegeven van het aantal in te leveren en het aantal ingeleverde steuncertificaten voor de quotuminlevering van 31 maart 2020. Wanneer het aantal ingeleverde certificaten lager is dan het aantal in te leveren certificaten, wordt dit grijs gearceerd.

Tabel 1: Aantal in te leveren en ingeleverde groenestroomcertificaten door de in dit rapport opgenomen elektriciteitsleveranciers

Toegangshouder/Leverancier	Aantal in te leveren GSC op 31 maart 2020	Aantal ingeleverde GSC op 31 maart 2020
Antargaz Belgium NV	4.304	4.304
Aspiravi Energy	49.663	49.663
Axpo Benelux SA	21.165	21.165
Belgian Eco Energy NV	44.872	44.872
Bolt Energie BV	87	87
Comfort Energy NV	982	982
Dats 24 NV	18	18
Direct Energie Belgium NV - POWEO	4.152	4.152
Ecopower CVBA	19.095	19.095
Electrawinds Distributie NV	30	30
Elegant BVBA	61.590	61.590
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	16.944	16.944
Elexys NV	92.483	92.483
Elindus NV	65.426	65.426
Eneco Belgium NV	533.346	533.346
Energie 2030 Agence SA	359	359
Energy People BVBA	1	0
ENGIE Electrabel NV	2.310.916	2.310.916
Enovos Luxembourg SA	25.304	25.304
Eoly NV	70.255	70.255
Essent Belgium NV	228.639	114.320
GETEC Energie Aktiengesellschaft	8.241	8.241
Lampiris NV	358.603	358.603
Luminus NV	1.160.858	1.160.858
OCTA+ Energie NV	52.670	52.670
Power Online NV - MEGA	70.078	70.078
Powerhouse BV	42.394	42.394
RWE Supply & Trading GMBH	14.419	14.419
Scholt Energy Control NV	124.200	124.200
Statkraft Markets GMBH	628	628
Trevion NV	12.179	12.179

Uniper Belgium NV	153.776	153.776
Vlaams Energiebedrijf NV	242.284	242.284
Vlaamse Energieleverancier BVBA	20.281	20.281
Wase Wind CVBA	11.620	11.620
Watz BVBA	33.571	33.571
Yuso BVBA	1.962	1.962
TOTAAL	5.857.395	5.743.075

Tabel 2: Aantal in te leveren en ingeleverde warmte-kranchcertificaten door de in dit rapport opgenomen elektriciteitsleveranciers

Toegangshouder/Leverancier	Aantal in te leveren WKC op 31 maart 2020	Aantal ingeleverde WKC op 31 maart 2020
Antargaz Belgium NV	2.242	2.242
Aspiravi Energy	25.871	25.871
Axpo Benelux SA	12.541	12.541
Belgian Eco Energy NV	23.375	23.375
Bolt Energie BV	45	45
Comfort Energy NV	511	511
Dats 24 NV	9	9
Direct Energie Belgium NV - POWEO	2.162	2.162
Ecopower CVBA	9.947	9.947
Electrawinds Distributie NV	15	15
Elegant BVBA	32.084	32.084
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	8.826	8.826
Elexys NV	48.195	48.195
Elindus NV	34.082	34.082
Eneco Belgium NV	283.559	283.559
Energie 2030 Agence SA	187	187
Energy People BVBA	0	0
ENGIE Electrabel NV	1.335.285	1.335.285
Enovos Luxembourg SA	13.328	13.328
Eoly NV	40.361	40.361
Essent Belgium NV	119.110	119.110
GETEC Energie Aktiengesellschaft	5.418	5.418
Lampiris NV	189.065	189.065
Luminus NV	616.729	616.729
OCTA+ Energie NV	27.437	27.437
Power Online NV - MEGA	36.506	36.506
Powerhouse BV	26.289	26.289
RWE Supply & Trading GMBH	21.959	21.959
Scholt Energy Control NV	64.700	64.700
Statkraft Markets GMBH	327	327
Trevion NV	6.344	6.344
Uniper Belgium NV	83.474	83.474
Vlaams Energiebedrijf NV	126.225	126.225

Vlaamse Energieleverancier BVBA	10.565	10.565
Wase Wind CVBA	6.053	6.053
Watz BVBA	17.488	17.488
Yuso BVBA	1.022	1.022
TOTAAL	3.231.336	3.231.336

De totalen onderaan in de tabellen komen niet overeen met de volledige certificatenverplichtingen of het volledige aantal ingeleverde certificaten. De verschillen komen overeen met de verplichtingen en ingeleverde certificaten door toegangshouders die geen elektriciteitsleverancier zijn. Deze werden niet opgenomen in dit overzicht.

3.2 Aantal certificaten in portefeuille

Tabel 3 geeft een overzicht van het aantal groenestroom- en warmte-krachtcertificaten dat op 1 april 2020, dus na inlevering van steuncertificaten in het kader van de quotumverplichtingen op 31 maart 2020, in portefeuille zat van de elektriciteitsleveranciers en nog bruikbaar was om te voldoen aan toekomstige quotumverplichtingen. Het gaat hier over een momentopname van de portefeuilles, waarbij enkel gekeken wordt naar de rekeningen in het VREG-platform op naam van de elektriciteitsleverancier die de certificaten voor de verplichting moest inleveren.

Voor een aantal elektriciteitsleveranciers zien we een aparte rekening in het VREG-platform voor een afzonderlijke afdeling of zelfs een afzonderlijke onderneming, belast met het traden van certificaten. Deze afdelingen of ondernemingen houden zich bezig met de dagelijkse operationele aspecten van de certificatenhandel, om dan in de periode voor de verplichte inlevering van de certificaten het benodigde aantal certificaten over te maken aan de quotum-plichtige elektriciteitsleverancier. Het is echter onmogelijk om dergelijke verbanden tussen verschillende rekeninghouders in het VREG-platform volledig en correct in beeld te brengen. Certificaten die op 1 april 2020 op rekening stonden van dergelijke - mogelijks met een elektriciteitsleverancier gelinkte - partijen konden dan ook niet opgenomen worden in het overzicht in Tabel 3. Verschillende elektriciteitsleveranciers hadden na de inleveringsronde van 31 maart 2020 geen certificaten meer in portefeuille. Dit wijst er op dat ze geen voorraad aan certificaten wensen aan te houden, maar in de weken voor 31 maart van elk jaar het exact benodigd aantal certificaten op de markt aankopen, of dat ze alsnog beschikken over een mogelijke virtuele voorraad aan certificaten via de rekening van een andere gelinkte partij, zoals hierboven beschreven.

Tabel 3: Aantal certificaten in portefeuille van elektriciteitsleveranciers met quotumplicht

Toegangshouder/Leverancier	Aantal GSC in portefeuille op 1 april 2020 om 00:00	Aantal WKC in portefeuille op 1 april 2020 om 00:00
Antargaz Belgium NV	136	70
Aspiravi Energy	11.716	12.101
Axpo Benelux SA	0	0
Belgian Eco Energy NV	195	299
Bolt Energie BV	0	0
Comfort Energy NV	0	0
Dats 24 NV	0	0
Direct Energie Belgium NV - POWEO	12.019	2.278

Ecopower CVBA	51.482	391
Electrawinds Distributie NV	0	0
Elegant BVBA	306	4.998
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	5.989	2.047
Elexys NV	10.092	16.506
Elindus NV	17	268
Eneco Belgium NV	2.175	1.133
Energie 2030 Agence SA	0	0
Energy People BVBA	0	0
ENGIE Electrabel NV	0	0
Enovos Luxembourg SA	18.296	3.342
Eoly NV	110.381	113.993
Essent Belgium NV	0	0
GETEC Energie Aktiengesellschaft	7.821	5.074
Lampiris NV	269.997	213.567
Luminus NV	168.247	710.541
OCTA+ Energie NV	9.990	2.416
Power Online NV - MEGA	3	185
Powerhouse BV	2	0
RWE Supply & Trading GMBH	21.139	226
Scholt Energy Control NV	0	0
Statkraft Markets GMBH	0	0
Trevion NV	0	173
Uniper Belgium NV	12.173	5.600
Vlaams Energiebedrijf NV	84.166	48.085
Vlaamse Energieleverancier BVBA	119	2.939
Wase Wind CVBA	3.090	1.500
Watz BVBA	0	3.971
Yuso BVBA	0	0
TOTAAL	799.551	1.151.703

Globaal gezien waren er op 1 april 2020 0:00u nog 4.608.376 groenestroomcertificaten en 8.794.178 warmte-kranchcertificaten beschikbaar. Deze cijfers geven de overschotten aan certificaten weer op de markt na inlevering van de certificatenverplichtingen.

De certificatenvoorraden die niet in handen waren van de elektriciteitsleveranciers op het moment van de snapshot, waren te situeren bij de producenten of bij andere partijen (toegangshouders die geen leverancier zijn, trader accounts...) en bij de netbeheerders, die certificaten verplicht moeten opkopen aan minimumsteun. Meer informatie hierover is binnenkort terug te vinden in het 'Certificatenmarktrapport 2020'.

3.3 Gewogen gemiddelde kost per ingeleverd certificaat

In Tabel 4 wordt voor alle elektriciteitsleveranciers met een certificatenverplichting een indicatie gegeven van de gewogen gemiddelde kost per groenestroom- en per warmte-kranchcertificaat, ingeleverd voor de quotumverplichting uiterlijk op 31 maart 2020. Energy People voldeed niet aan zijn quotumplicht voor 2020 waardoor we geen gewogen gemiddelde kost kunnen berekenen.

Essent Belgium kwam slechts gedeeltelijk tegemoet aan zijn quotumverplichting waardoor de gewogen gemiddelde kostprijs berekend werd op een deel van het aantal in te dienen certificaten. Deze kosten werden berekend met de gegevens uit het VREG-platform en de onrendabele toppen van de eigen productie-installaties, volgens de methodologie die hoger werd uiteengezet (paragraaf 2.2.). Er werd hierbij geen rekening gehouden met mogelijke bijkomende kosten verbonden aan de certificaatverplichtingen voor de elektriciteitsleveranciers, zoals personeelskosten, administratieve kosten, transactiekosten, enz. Deze kost is dus op een erg enge manier berekend en komt dus niet 100% overeen met de werkelijke kost die voor de elektriciteitsleverancier verbonden is aan de certificatenverplichtingen.

Tabel 4: Gewogen gemiddelde kost per ingeleverd certificaat

Elektriciteitsleverancier	Gewogen gemiddelde kost per ingeleverd GSC (31/03/2020)	Gewogen gemiddelde kost per ingeleverd WKC (31/03/2020)
Antargaz Belgium NV	96,00 €	27,80 €
Arcelor Mittal Energy SCA	-	22,49 €
Aspiravi Energy	90,02 €	21,45 €
Axpo Benelux SA	21,03 €	6,54 €
Belgian Eco Energy NV	92,04 €	25,20 €
Bolt Energie BV	95,68 €	27,00 €
Comfort Energy NV	93,75 €	27,20 €
Dats 24 NV	0,00 €	0,00 €
Direct Energie Belgium NV - POWEO	96,50 €	26,63 €
Ecopower CVBA	91,42 €	25,14 €
Electrawinds Distributie NV	80,00 €	0,00 €
Elegant BVBA	94,28 €	27,76 €
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	92,92 €	24,31 €
Elexys NV	92,51 €	26,63 €
Elindus NV	92,58 €	26,05 €
Eneco Belgium NV	93,89 €	25,09 €
Energie 2030 Agence SA	93,85 €	27,50 €
Energy People BVBA	-	-
ENGIE Electrabel NV	86,26 €	22,86 €
Enovos Luxembourg SA	93,22 €	28,19 €
Eoly NV	91,16 €	23,01 €
Essent Belgium NV	93,75 €	28,45 €
GETEC Energie Aktiengesellschaft	92,18 €	26,31 €
Lampiris NV	95,17 €	26,23 €
Luminus NV	93,10 €	27,30 €
OCTA+ Energie NV	94,02 €	27,34 €
Power Online NV - MEGA	94,93 €	27,74 €
Powerhouse BV	91,84 €	16,64 €
RWE Supply & Trading GMBH	86,73 €	25,33 €
Scholt Energy Control NV	97,75 €	29,50 €
Statkraft Markets GMBH	92,50 €	26,50 €

Trevion NV	92,55 €	24,72 €
Uniper Belgium NV	91,24 €	24,56 €
Vlaams Energiebedrijf NV	92,03 €	25,46 €
Vlaamse Energieleverancier BVBA	92,42 €	27,25 €
Wase Wind CVBA	90,84 €	22,03 €
Watz BVBA	94,21 €	27,26 €
Yuso BVBA	95,75 €	27,90 €

Er vallen belangrijke verschillen op te merken in de kosten per certificaat tussen de elektriciteitsleveranciers. Dit heeft onder andere te maken met de aankoopstrategie en ook met het feit of een elektriciteitsleverancier al dan niet over eigen productie-installaties beschikt.

Sommige elektriciteitsleveranciers opteren ervoor om al hun benodigde certificaten voor de quotumverplichting aan te kopen net voor het inleveren, terwijl andere leveranciers hun portefeuilles op regelmatige basis aanvullen, verspreid over het jaar. Verder zijn er ook verschillen in transactiepreizen bij spot-aankopen, bijvoorbeeld bij veilingen door de netbeheerders, of in lange termijn aankoopcontracten. De transactieprijs hangt bij deze laatste eerder af van de marktomstandigheden en verwachtingen op het moment van de contractonderhandelingen dan op het moment van de transactie.

De bovenstaande netto certificaatkosten kunnen worden omgerekend naar een eenheidsprijs per kWh, om deze door te rekenen aan de eindafnemer (excl. bijkomende kosten verbonden aan de certificaatverplichtingen voor de leveranciers). Dit gebeurt als volgt:

Gewogen gemiddelde kost [€ per GSC] * 0,215 [quotum GSC 31/3/2019]
 = eenheidsprijs GSC [€/MWh] / 10 = eenheidsprijs GSC [€ct/kWh], excl. btw

Gewogen gemiddelde kost [€ per WKC] * 0,112 [quotum WKC 31/3/2019]
 = eenheidsprijs WKC [€/MWh] / 10 = eenheidsprijs WKC [€ct/kWh], excl. btw

In onderstaande Tabel 5 wordt, op basis van de in Tabel 4 opgenomen kosten per certificaat, de theoretische kost voor een Dc-typeafnemer³ berekend, voor elke elektriciteitsleverancier die is opgenomen in de V-test voor levering aan huishoudelijke afnemers. Deze totale kost is inclusief 21% btw.

³ Een Dc type-afnemer is een gemiddeld gezin, met drie gezinsleden, en een verbruik van 3.500 kWh (1.600 kWh dagverbruik en 1.900 nachtverbruik).

Tabel 5: Theoretische kost GSC en WKC 2019 voor een gemiddelde huishoudelijke afnemer op basis van de gewogen gemiddelde kost per certificaat

Elektriciteitsleverancier	Gemiddelde eenheidsprijs GSC 2019 (theoretische prijs, excl. Btw)	Gemiddelde eenheidsprijs WKC 2019 (theoretische prijs, excl. Btw)	Totale prijs voor Dc afnemer per jaar (incl. btw)
Antargaz Belgium NV	2,06 €	0,31 €	85,43 €
Aspiravi Energy	1,94 €	0,24 €	77,91 €
Axpo Benelux SA	0,45 €	0,07 €	18,93 €
Belgian Eco Energy NV	1,98 €	0,28 €	81,21 €
Bolt Energie BV	2,06 €	0,30 €	84,81 €
Comfort Energy NV	2,02 €	0,30 €	83,45 €
Dats 24 NV	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Direct Energie Belgium NV - POWEO	2,07 €	0,30 €	85,25 €
Ecopower CVBA	1,97 €	0,28 €	80,72 €
Electrawinds Distributie NV	1,72 €	0,00 €	60,20 €
Elegant BVBA	2,03 €	0,31 €	84,11 €
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	2,00 €	0,27 €	81,45 €
Elexys NV	1,99 €	0,30 €	82,24 €
Elindus NV	1,99 €	0,29 €	82,02 €
Eneco Belgium NV	2,02 €	0,28 €	82,55 €
Energie 2030 Agence SA	2,02 €	0,31 €	83,67 €
ENGIE Electrabel NV	1,85 €	0,26 €	75,75 €
Enovos Luxembourg SA	2,00 €	0,32 €	83,52 €
Eoly NV	1,96 €	0,26 €	79,51 €
Essent Belgium NV	2,02 €	0,32 €	84,04 €
GETEC Energie Aktiengesellschaft	1,98 €	0,29 €	81,84 €
Lampiris NV	2,05 €	0,29 €	84,06 €
Luminus NV	2,00 €	0,31 €	83,01 €
OCTA+ Energie NV	2,02 €	0,31 €	83,72 €
Power Online NV - MEGA	2,04 €	0,31 €	84,59 €
Powerhouse BV	1,97 €	0,19 €	77,00 €
RWE Supply & Trading GMBH	1,86 €	0,28 €	77,28 €
Scholt Energy Control NV	2,10 €	0,33 €	87,55 €
Statkraft Markets GMBH	1,99 €	0,30 €	82,18 €
Trevion NV	1,99 €	0,28 €	81,37 €
Uniper Belgium NV	1,96 €	0,28 €	80,31 €
Vlaams Energiebedrijf NV	1,98 €	0,29 €	81,33 €
Vlaamse Energieleverancier BVBA	1,99 €	0,31 €	82,47 €
Wase Wind CVBA	1,95 €	0,25 €	78,81 €
Watz BVBA	2,03 €	0,31 €	83,82 €
Yuso BVBA	2,06 €	0,31 €	85,29 €

3.4 Doorgerekende kost voor gemiddelde huishoudelijke afnemer

De elektriciteitsleveranciers actief op de markt voor huishoudelijke afnemers moeten maandelijks hun eenheidsprijzen rapporteren aan de VREG voor de maandelijkse update van de V-test. De rapportering in maand M bevat de prijzen voor elektriciteitsleveringen gedurende 12 maanden, startend in maand M+2. De kosten groene stroom en WKK die zo worden gerapporteerd door de elektriciteitsleveranciers zijn gebaseerd op schattingen van de werkelijke kosten voor de certificaatverplichtingen (ex ante). De werkelijke kosten zullen altijd afwijken van deze schattingen (ex post). De kosten groene stroom en WKK zoals ze worden opgenomen in de V-test komen daardoor mogelijk niet overeen met de werkelijke kosten.

Bovendien bevatten de rapporteringen voor de V-test, aangezien ze een inschatting zijn van de kosten groene stroom en WKK over 12 maanden, door de band genomen een kost die over twee verschillende quotumjaren valt. Er is maar één rapportering per jaar die exact de kosten van één quotumjaar bevat, en dat is de rapportering van november jaar Y (elektriciteitsleveringen januari t.e.m. december jaar Y+1, kosten groene stroom en WKK certificatenverplichting 31/03/jaar Y+2). Deze werkwijze voor de V-test rapporteringen voor wat betreft de kosten groene stroom en WKK noopt ons om voor de berekening van de 'doorgerekende kost' enkel te kijken naar de V-test rapportering van november 2018 (elektriciteitsleveringen januari 2019 t.e.m. december 2019). Dit is namelijk de enige rapportering die voor 100% rekening hield met de certificatenverplichtingen van 31/03/2020.

Dat betekent dat we hier de schatting weergeven van de kosten voor GSC en WKC (excl. bijkomende kosten verbonden aan de certificatenverplichtingen voor de leveranciers), zoals gemaakt door de leveranciers 17 maanden vóór de daadwerkelijke uiterste inleverdatum van deze verplichtingen (namelijk 31/03/2020).

In onderstaande Tabel 6 worden de eenheidsprijzen groene stroom en WKK zoals gerapporteerd voor de V-test voor leveringen in 2019 weergegeven, per elektriciteitsleverancier, rekening houdend met de herrekening nodig voor het gewijzigd quotumpercentage en exclusief btw (zie Tabel 7 in Bijlage 1 voor de oorspronkelijk gerapporteerde waarden voor de V-test). Vervolgens wordt voor een gemiddelde huishoudelijke afnemer (Dc type-afnemer, jaarverbruik 3500 kWh) de totale kost groene stroom en WKK voor leveringen in 2019 weergegeven, per elektriciteitsleverancier, op basis van de herrekenende gerapporteerde eenheidsprijzen en rekening houdend met het btw-percentage van 21%.

Tabel 6: Doorgerekende kost GSC en WKC 2019 voor een gemiddelde huishoudelijke afnemer op basis van de V-test rapporteringen

Electriciteitsleverancier	Herrekening gerapporteerde waarden V-test november 2018 (€ct/kWh), excl. btw		Totale jaarkost voor Dc afnemer (incl. btw)
	GSC	WKC	
Aspiravi Energy	2,00 €	0,26 €	95,59 €
Direct Energie Belgium NV - POWEO	2,00 €	0,28 €	96,60 €
EBEM BVBA	1,94 €	0,22 €	91,43 €
Ecopower	-	-	-
EDF Luminus NV	2,08 €	0,27 €	99,34 €
Elegant BVBA	1,98 €	0,26 €	94,68 €

Eneco België BV	2,10 €	0,32 €	102,56 €
Energie 2030 Agence SA	2,09 €	0,39 €	104,92 €
ENGIE Electrabel NV	2,04 €	0,28 €	98,36 €
Essent Belgium NV	1,99 €	0,23 €	94,18 €
Lampiris NV	1,96 €	0,24 €	93,00 €
Power Online NV (Mega)	2,06 €	0,31 €	100,69 €
OCTA+ Energie NV	2,11 €	0,32 €	102,99 €
Wase Wind cvba	1,94 €	0,25 €	92,38 €
Watz BVBA	1,98 €	0,25 €	94,20 €

Deze kost varieert naargelang de beschouwde elektriciteitsleverancier tussen €91,43 en €104,92 op jaarbasis (voor een verbruik van 3.500 kWh, inclusief btw). Enkele leveranciers opteren ervoor om de kosten voor groene stroom en WKK niet apart te vermelden op de factuur, maar deze op te nemen in de energiecomponent. In dat geval wordt er geen aparte waarde gerapporteerd voor deze kosten in de V-test®.

4 Conclusies

In theorie zouden de gegevens, weergegeven in paragrafen 3.3 en 3.4, met elkaar kunnen vergeleken worden. Op deze manier lijkt het dat een oordeel geveld zou kunnen worden over de mate waarin een elektriciteitsleverancier zijn kosten voor de certificatenverplichting al dan niet volledig, met een toeslag of met een korting doorrekent aan de eindafnemer.

We wensen deze vergelijking echter uitdrukkelijk niet te maken, en wel om volgende redenen:

- Het feit dat de controle op de doorrekening een federale bevoegdheid is, zoals blijkt uit twee uitspraken van het Grondwettelijk Hof (zie arresten 154/2013 en 50/2014). De VREG kan geen oordeel vellen over de wettelijkheid van de doorrekening van de certificatenkosten door elektriciteitsleveranciers, aangezien dit toekomt aan de federale regulator. Deze volgt de bepalingen van de federale wetgeving (met name Artikel 20quater van de Elektriciteitswet). Het vergelijken van de gegevens waarover de VREG beschikt (doorgerekende vs. door te rekenen kosten) zou tot andere conclusies leiden dan indien de interpretatie van de federale wetgeving gevolgd zou worden.
- De voor de V-test® gerapporteerde waarden op maandbasis (zie Tabel 7 in bijlage) zijn noodzakelijkerwijze schattingen van een toekomstige kost, die maand na maand kan wijzigen. Deze wijzigingen kunnen verschillende oorzaken hebben: veranderende inschatting van de aankooprijzen, veranderende wijzigingen in de inschatting van prijsevoluties, schommelende productiecijfers, veranderingen in het wettelijk kader, schommelende leveringscijfers, enz. Door deze onzekerheid en wisselende referentiepunten voor de vergelijking, is het onmogelijk om te oordelen op welk moment een leverancier al dan niet te veel of te weinig doorrekende voor de certificatenverplichtingen. Het is dan ook onmogelijk om deze vergelijking methodologisch sluitend te maken. Ook op het moment van facturatie, en dus daadwerkelijke doorrekening aan de klant, is de werkelijke kost van de certificatenverplichting niet steeds gekend (de afrekenings- of slotfactuur kan immers op gelijk welk moment opgemaakt

worden, de kost van de certificatenverplichtingen is echter slechts gekend ten laatste op 31 maart van elk jaar+1).

- De kosten voor groene stroom en WKK zijn, in de vorm waarin ze worden opgenomen in de V-test[®], exclusief bijkomende kosten om te voldoen aan de certificatenverplichting. Voor deze bijkomende kosten bestaat geen limitatieve lijst. Het kan gaan om personeelskosten, administratieve kosten, transactiekosten, financieringskosten,... Bijkomende kosten kunnen wel doorgerekend worden aan de consument⁴, maar zitten dus niet vervat in de cijfers in paragraaf 3.4. Een elektriciteitsleverancier is ook vrij te bepalen of en waar op de factuur (bij kosten GSC en WKK, en/of in de energiecomponent) hij deze bijkomende kosten verrekend.
- De gewogen gemiddelde certificaatkost in paragraaf 3.3. kan zowel enkel de zuivere certificaatkost weerspiegelen, als de certificaatkost inclusief (een deel van de) bijkomende kosten (vb. brokers fee). We hebben geen zicht op de totstandkoming van de in het VREG-platform opgegeven transactiepreizen van certificaten.
- De VREG heeft al bij verschillende gelegenheden gewezen op zijn standpunt met betrekking tot de controle op de doorrekening van de certificatenkosten. Doordat de kost voor het voldoen aan de quotumverplichtingen gebaseerd is op de transactiepreizen die geregistreerd worden in het VREG-platform, kan een kunstmatig hoge of lage referentiewaarde voor de vergelijking ontstaan en worden mogelijk verkeerde conclusies getrokken met betrekking tot de correctheid van de doorrekening van deze kosten. Ook worden door de gebruikte methode een aantal andere kosten verbonden aan het voldoen aan de quotumverplichtingen buiten beschouwing gelaten.
- Het afzonderlijk opnemen van de quotumkost op de factuur kan de indruk wekken dat de elektriciteitsleverancier geen invloed uitoefent op de hoogte van deze kostencomponent. De verschillende kostprijsinschattingen tonen echter aan dat de verwervingsstrategie van de leverancier een directe en belangrijke invloed heeft op de quotumkost en dat deze dus wel degelijk binnen de invloedssfeer van de elektriciteitsleverancier valt.

⁴ Art. 20quater, §1, eerste lid, van de Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt: "Voor huishoudelijke eindafnemers en kmo's kan de leverancier ten hoogste de werkelijke kost van de gewestelijke verplichtingen inzake groenestroomcertificaten of warmte-krachtcertificaten doorrekenen aan de eindafnemer en hij houdt daarbij enkel rekening met de marktprijs van de certificaten en met een forfaitaire transactiekost."

Bijlage 1

Tabel 7: Gerapporteerde waarden groene stroom en WKK voor de V-test voor huishoudelijke afnemers, november 2018 (leveringen januari 2019-december 2019)

Electriciteitsleverancier	Gerapporteerde waarde V-test HH november 2018 (€ct/kWh)	
	GSC	WKC
Aspiravi Energy	2,42 €	0,31 €
Direct Energie Belgium NV - POWEO	2,42 €	0,34 €
EBEM BVBA	2,34 €	0,27 €
Ecopower	-	-
EDF Luminus NV	2,52 €	0,32 €
Elegant BVBA	2,39 €	0,31 €
Eneco België BV	2,54 €	0,39 €
Energie 2030 Agence SA	2,52 €	0,47 €
ENGIE Electrabel NV	2,47 €	0,34 €
Essent Belgium NV	2,41 €	0,28 €
Lampiris NV	2,37 €	0,28 €
Power Online NV (Mega)	2,50 €	0,38 €
OCTA+ Energie NV	2,55 €	0,39 €
Wase Wind cvba	2,34 €	0,30 €
Watz BVBA	2,39 €	0,30 €